

John Condit
Journal
July 1675
D. T. Beal,
K. K. K.
Armenioi
Hakluyt Soc.
1893

Τσόρολϋ, Τσόρολϋ ἢ Τσόρολϋ · ὑπῆρξε πολὺ μεγάλη κωμόπολις.

Ἀκόμη κατοικεῖται πρό πάντων ὑπὸ Τούρκων, ἐν τούτοις ὑπάρχουσι Ἑβραῖοι καὶ Ἕλληνες ἐπίσης.

Δέν εἶναι μόνον μεγάλη τοῦ δρόμου κωμόπολις, ἀλλ' ἐπίσης μεγάλη συναλλαγῆς καὶ ἐμπορίου ἐκετελεῖται ἐκεῖ διά παντός εἶδους προϊόντων (commodities)

Εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς κωμόπολεως ὑπάρχει μεγάλο διγ. γεαίε ἐν τῇ ὁποίᾳ εἶναι ἀρκεταὶ βρύσεις, ἰστάμενα ἀκόμη ἕξαιρετικῆς ποιότητος ὕδατος. Εἰς τὸ κατώτερον μέρος (ἄπὸ τὴν κωμ. πόλιν) διέρχεται ὑδραγωγεῖον 96 βημάτων μήκους... μέ μόνον ὀλίγον ὑψηλὴν ἀνίδα ἐν τῷ μέσῳ. Εἶναι ἐρειπωμένη καὶ κάθε μέρα ἐξακολουθεῖ νά καταστρέφεται, ἐν τούτοις αἱ πῆλινοι πωλῆνες ἐπ' αὐτοῦ εἶναι εἰσέτι ἄρτιοι, καὶ τὸ νερό εἰσέτι ρεεῖ ἐντός αὐτῶν. Τοῦτο ἦτο τὸ ἀρχαῖον σύστημα τῆς μετοχετεύσεως ὕδατος καὶ πολὺ ἀνώτερον τῆς διὰ ξυλίνων ἢ μολυβδίνων σωλήνων.

Ἐκεῖθεν εἶναι πολλάι ἄμπελοι, σικαί κτλ.

Ἦσαν πρό εἴκοσι ἐτῶν ἐν τῇ κωμόπολει ἄμα τῶν 400 Ἑλλήνων οἰκογενειῶν τῶρα οὕτως ὀλιγόστευσαν εἰς 100 περίπου. Ἐν τούτοις εἶναι ἀναγκασμένοι νά καταβάλωσι τὸ αὐτὸ ~~ἄλλο~~ καὶ ἄλλους φόρους (δεῖσι τοῦ Μεγάλου Κυρίου τὸ μολύβι δέν εἶναι δυνατόν νά βυθισθῇ, δέν θέλει χάσει τίποτε ἀπ' ὅτι ἅπαξ τῷ ὑπεσχέθη) Τοῦτο ἀνέρχεται εἰς 1000 δολλάρια κατ' ἔτος, ὅπως καὶ προηγουμένως, καὶ τοῦτο ἀναγκάζει τὰ δυστυχεῖς πλάσματα νά ἀφήνουν καὶ φεύγουν.

Ἐχουν μίαν μόνον ἐκκλησίαν, μικρὰν πτωχὴν, ἀλλὰ διατηρουμένην ἐν τάξει καὶ περιποιημένην, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει εἰς ἑπίσκοπος, 4 ἱερεῖς καὶ 2 διάκονοι...

Ἐπί τῆς πύλης τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἔχουν τοποθετήσῃ ἐν ἐλεεινόν μάρμαρον τὸ ὁποῖον περιέσωσαν ἀπὸ τὰ ἐρείπια παλαιοῦ πύργου ὅστις ὑπῆρχε ἐδῶ, καὶ τὸν ὁποῖον καλεῖται ^{ἰα} νά κτίθουν Τουρκικὰ τεμένη, τῶν ὁποίων ὑπάρχουν τουλάχιστον 12 ἐν ὅλῳ.